

Inatsisartuni ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqtigiit

Killavaanut tunngatillugu § 37-mut tunngasutut Apeqqutit nr. 142-2020-meersunut akissutit

04-09-2020
Sags nr. 2020 - 14011

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 najoqqutaralugu Killavaat Alannguata eqqaani Tanbreez Mining Greenland A/S-imut (matuma kingornatigut Tanbreez) iluaquteqarnissamik akuersissutip nalunaarutigineranut tunngasunik Naalakkersuisunut apeqqutit ataaniittut, matumuuna akissuteqarfigisat saqqummiussimavattit.

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Naliliinerit suut tunngavigineqarpat Killavaat Alannguanni piiaanissamut akuersissummik Tanbreez-ip nalunaarfigineqarnerani?

Akissut: Akissut ilaatigut Aatsitassanut suliasaqarfimmut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit pissarsiarineqarpoq. Kujataani Killavaat Alannguata eqqaani sumiiffimmut 18 km²-iusumut Tanbreez Mining Greenland A/S-ip piiaasinnaatitaanissamut akuersissut pillugu qinnuteqaataa ulloq 13. agustimi Naalakkersuisut akuersissutigaa. Piiaasinnaatitaanissamut akuersissummut tunngavigisaq tassaavoq "Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersoq" (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit). Piiaasinnaatitaanissamut akuersissummut qinnuteqarnermut atortussat ilaattut piinnaatitsissummik piginnittup VVM-imut nassuiaat (Avatangiisinut Sunniutaasussanik Nalilersuineq) aamma VSB-mut nassuiaat (Inuiaqatigiinni piujuartitsineq pillugu nalilersuineq) suliarissavai. Taamaalillutik piiaasinnaatitaanissamut akuersissutip nalunaarutiginiisaanut tunngavigisami nalunaarutit taakku ilaapput. VVM-imut aamma VSB-mut nassuiaatinut tunngasutut atortussat attuumassutillit Naalakkersuisut tusarniaassutinut nittartagaanni tamanut saqqummiussaapput, takuuk www.naalakkersuisut.gl.

Aammattaaq ingerlatseqatigiiffiup VVM-imut nassuiaatitit allaqqaakka-minut najoqqutassatut allagaatit Tanbreezip ingerlatseqatigiiffimmi nittartagaanut inississimavai, uani: www.tanbreez.com.

Tamatuma saniatigut nunat tamalaani akuerisaasutut najoqqutassaq malillugu isumalluumminik (geologiskimik piukkunnaataasumik) qinnuteqartup uppersaateqarsimanissaa Aatsitassanut ikummatissanullu Inatsimmi § 29, imm. 2 malillugu piumasaqaataavoq, tamannalu ilaatigut

Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup iluani geologinit nalilersorneqarsimavoq.

2. Naliliinerit taakku, VVM aamma VSB, tamanut qanga tusarniaassutigineqarpat?

- a. Naliliinerit taakku tusarniaassutigineqarsimanngippata, tamatumunnga suna patsisaava?**

Akissut: Akissut ilaatigut Aatsitassanut suliassaqarfimmut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit pissarsiarineqarpoq.

VVM-imut aamma VSB-mut nassuiaatit ullormit 4. septembari 2013-imit ullormut 6. januaari 2014-imut tamanut ammasumik tusarniaassutaasimanerat Naalakkersuisut tusarniaassutitut nittartagaanni takuneqarsinnaavoq.

3. Piiaanissamut akuersissummi ilaappat qinngornernik ulorianartunik akullit pinngoqqaatit?

- a. Taamaassimappat; qinngornerit ulorianartut qanoq annertutigisut avatangiisinut siaruaatissappat?**
- b. Qinngornernik ulorianartunik akullit avatangiisinut siaruaattut akui akuerisaasumit qaffasinnerulissappata taava aatsitassarsiorneq pineqartoq Naalakkersuisut unitsissavaat?**

Akissut: Akissut ilaatigut Aatsitassanut suliassaqarfimmut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit pissarsiarineqarpoq.

Naagga, qinngornernik ulorianartunik pinngoqqaatinik piiaanissamik akuersissut imaqanngilaq.

a) -

b) Suliniummut atatillugu eqqakkanik qinngornernik ulorianartortalinnik, aammalu pinngortitamit piusutut atortunik qinngornernik ulorianartortalinnik peqassappat tamakku peqqissutsimut avatangiisinullu tunngatillugu isumannaatsumik ilusilimmik suliarineqassapput. Ulorianartunik qinngorneqassuseq ima annertutigilerluni peqqissutsimut avatangiisinullu tunngatillugit illersorneqarsinnaajunnaarpat aatsitassarsiornermik suliaqarneq tamarmi imaluunniit tamatuma ilaa unitsinneqassaaq.

4. Killavaat Alannguata avataanittoq imartaq aalisarfiuvoq qanittuanilu nunalerinermik ingerlatsisut arlaqarput.

- a. Aalisarnerup nunalerinerullu Killavaat Alannguanni aatsitassarsiornikkut pitsaanngitsumik eqqorneqarnissaat pinngitsoorniarlugu Naalakkersuisut qulakkeerinnippat?**

- b. Qulakkeerinninniarlutik Naalakkersuisut qanoq iliuseqarpat?**
- c. Aatsitassarsiorniarneq aalisarnermik nunalerinermillu ingerlatsisunut ajortumik kinguneqassappat taava inuussutissarsiortut taakku taarsiiffigineqarnissaminnik Naalakkersuisunut aamma/imaluunniit Tanbreez-imut piunasaqarsinnaappat?**

Akissut:

- a) aamma b) Apeqquiti a. aamma b.-p akinissaannut Aatsitassanut suliasaqarfimmut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit akissummik pissarsi-niartoqarpoq.

”Aatsitassanik suliniutinut akuersissutit nalunaarutigineri sioqqullugit Aatsitassanut ikummatissanullu Inatsimmi VVM-imut VSB-mullu nalunaarutit suliarinissaat pillugit piunasaqaatit aatsitassarsiornermik suliasaqarfiup iluani Naalakkersuisut isumannaatsumik, ilisimasaqarfigisamik tunngavilimmik aalajangiisinnaanissaannik qularnaarissapput. Taamaalillutik Tanbreezip suliniutaanut atasutut avatangiisinik sunniutaasut nassuiarneqarput. Atortussanik toqunartortalinnik, atortussanilluunniit mingutsitsisunik allanik avatangiisit mingutsinneqarnissaat naatsorsuutigineqanngitsoq VVM-imut nassuiaammi allas-simavoq. Pujoralaat siaruartinneri annikillutillu sumiiffimmiiginnas-sapput, toqunartortalinnillu imaqaassanngillat. Sumiiffimmi uumasut pingaarutillit (soorlu nattorallit eqaluillu), imaluunniit naasut qaqutigortut suliniummit annertuumik ajoqusersorneqaratillunniit tammartita-assanngillat. Taamaalilluni VVM-imut nalunaarummi paasissutissat tunngavigalugit Killavaat Alannguani aatsitassaleraluni suliarisap nas-satarisaanik aalisarnermik nunalerinermillu inuutissarsiorfinni avatan-giisinut annertuumik sunniuteqartoqassanera naatsorsuutigineqanngi-laq.”

- c) Taarsiissuteqartarnermut inatsisitigut aalajangersakkanut, ilanngullugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmiittunut tunngatillugu akuersissut, nalunaarutaasoq najoqqutaralugu suliffimmik imaluunniit suliarisanik isumaginninnermut tunngasutut taassuma piliaanik ajoq-sernermut tamanut pisinnaatitsissummik piginnittoq taarsiissuteqarnis-saminut akisussaaffeqassaaq. Tamatuma saniatigut pisinnaatitsissum-mik piginnittut sillimmasersuummik matussuserneqarsimanissaannut piunasaqaat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmiippoq.

- 5. Killavaat Alannguanni piiaanissamut akuerisissummik Naalakkersuisut Tanbreezimut nalunaaruteqanerminni piunasaqarpat Killavaat Alannguanni kemiskiusumik suliarinnissamik peqassasoq?**
- a. Taamaassimappat; suna pissutigalugu Naalakkersuisut taamatut piunasaqarpat akuerinnillutillu?**
  - b. Taamaassimangippat; suna pissutigalugu Naalakkersuisut piunasaqanngillat akuersinatillu?**

Akissut:

Apequtit 5 a. aamma b. pissutsinut piviusunut tamakkununga akis-sutaasoq naleqqussarniarlugu ataatsimoortillugit akissuteqarfiupput. Akissut ilaatigut Aatsitassanut suliaasaqarfimmut Avatangiisinut Aqutsi-soqarfimmit pissarsiarineqarpoq.

Ulloq 31. decembari 2035 tikillugu nunani allani akuutissanik ingerlatsi-vimmi eudialytemik Tanbreez piareersaatitut suliaqarsinnaavoq. Ullormit 31. decembari 2035-mit eudialyte Kalaallit Nunaanni akuutissanik inger-latsivimmi piareersaatitut suliarineqassaaq, tassalu Kalaallit Nunaanni akuutissanik ingerlatsivimmi eudialytep piareersaatitut suliarineqas-sannginnera pillugu Tanbreez qinnuteqarlunilu Naalakkersuisut tama-tumingga akuersinngippata. Kalaallit Nunaanni 31. decembari 2035-mit akuutissanik suliaqarneq pissappat tamanna pitinnagu akuutissanik inger-latsiviliornermik, ingerlatsinermik matusinermillu isumaginnittumik ullunut naleqqussakkamik VVM-imut nalunaarusiortoqarsimassaaq. Akuutissanik ingerlatsiviliorneq sioqqullugu ullunut naleqqussakkamik VVM-imik nassuiaammik Naalakkersuisut akuersissutaannik Tanbreez pissarsisimassaaq.

Taamaalilluni ulloq 31. decembari 2035-p tungaanut piffissami nunani al-lani ingerlatsivinnik piginnaasanillu atugaqarnissamut Tanbreez periarfis-sinneqarpoq, taakkunatigullu Killavaat Alannguanit eudialytemik katiti-gaasutut akuutissat atorlugit piareersaatitut suliaqarneq pillugu ilisimasa-nik pissarsiat annertusassallugit.

Ilaatigut nunatta karsianut isertitanut, suliffinnik pilersitsinernut, inuutis-sarsiorfiit ineriartortinnissaannut, avatangiisit illersornissaannut, Tanbree-zimut iluanaarsinnaassutsinut, kiisalu ajoqutaasunut tunngatillugit Kalaal-lit Nunaannut iluaqutinik ajoqutaasunillu Tanbreezip ulloq 31. decembari 2035-mit Kalaallit Nunaanni akuutissanik piareersaatitut suliaqarnerit naammassinissaannik peqqussuteqarneq pillugu Naalakkersuisut aalaja-ngiussaata tunngaveqartitaassaaq.

6. Killavaat Alannguanni pilersinneqassava piiakkanik suliarinnittarfik?

- a. **Taamaattoqassappat; ullup ataatsip ingerlanerani svovlsyre qanoq annertutigisoq atorineqartassava?**
- b. **Svovlsyre taanna sumut inginneqartassava?**

Akissut:

Apeqqutit 6 a. aamma b. pissutsinut piviusunut tamakkununnga akisutaasoq naleqqussarniarlugu ataatsimoortillugit akissuteqarfiupput. Akissut ilaatigut Aatsitassanut suliaassarfimmut Avatangiisinut Aqutsisoqarfimmit pissarsiarineqarpoq.

Suliniunniippoq Killavaat Alannguani mekaniskimik suliarinnittarfik. Oqaatigineqartut ulloq 31. decembari 2035 tikillugu nunani allani akuutissanik ingerlatsivimmi eudialyte piareersaatitut Tanbreezip suliarisinnavaa. Kalaallit Nunaanni 31. decembari 2035-mit akuutissanik suliaqarneq pissappat tamanna pitinnagu avatangiisinik sunniutaasunik, ilanngullugulu svovlsyremik atugaqarnermut tunngasunik sianiginnittumik ullunut naleqqussakkamik VVM-imut nalunaarummik suliaqartoqarsimassaaq.

7. Killavaat Alannguat inissisimavoq Kujataa Unesco Nunarsuarmiunut Kingornussassiamut qanittumi.

- a. **Aatsitassarsioornissaq sumiiffimmut tassunga pineqartumut qanoq sunniuteqarsinnaanersoq pillugu misissuisoqarsimava (Heritage Impact Assessment, HIA)?**
- b. **Aatsitassarsioornissamut pilersaarut UNESCO-imut saqqummiunneqarsimava, Nunarsuarmiunut Kingornussassasiaqartitsisarnermut malerugassat §172 naapertorlugu nalilersorneqarsinnaaqqullugu?**

Akissut:

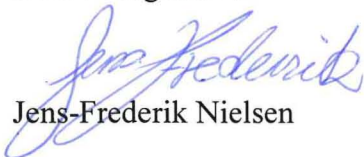
- a) Tanbreezimut sumiiffik akuersissuteqarfigisaq illersorneqartut UNESCO-p nunataata ilaa 5-imiinngimmat, "Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersumi" (kingornatigut allannguutit ilanngullugit) § 24a najoqqutaralugu HIA-mik pi-umasaaqateqarnissamut inatsisitigut toqqammavissaqanngilaq. Taamaatumik HIA-mik suliaqartoqarsimannilaq.
- b) Akissut ilaatigut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi (IKIN) pissarsiarineqarsimavoq. Naagga, suliniut nalilersugaritinniarlugu UNESCO-mut saqqummiunneqanngilaq, pissutigalugu nunat nunarsuarmi kingornussassanik isu-

maqatigiissummik akuersissuteqartut sumiiffinni taakkulu eqqaanni isumaqatigiissut najoqqutaralugu illersugaasuni suliaqarnerit pillugit UNESCO-mut ilisimatitsinissaannik qaaqquusissuteqarneq UNESCO Operational Guidelinesimi Artikel 172-imiiginnarmat.

Tamatuma saniatigut IKIN-ip ilisimatitsissutigaa:

”Aallaqqaataaniilli Nunarsuarmi kingornussassatut sumiiffiup eqqaani aatsitassarsiornermik suliaqarnerit UNESCO-p assorsuaq alaatsinaassimavai. Taamaattumik UNESCO-mut ”state of conservation report”-imik suliaqartoqarsimavoq, soorlulusooq aatsitassarsiornermik suliarisanut tunngasunik UNESCO-mit saaffiginnissutaasut arlaleriarlunik akissuteqarfiusarsimallutik. Taamatuttaaq qaammammi matumani UNESCO-mit saaffiginnissummik IKIN pissarsiaqarsimanini ilisimatitsissutigisinnaavaa, tassani ilaatigut Tanbreezip suliniutaata killiffianik ilisimatitsivigineqarnissaminnik qinnuiginnillutik. Taamaattumik ilaatigut Tanbreezimut tunngasumik UNESCO-mut akissut piffissamik matumani suliarineqarpoq.”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Jens-Frederik Nielsen